
Inventura a inovace

Inventura a inovace



16.11.2009, autor: Zbyněk FIALA

Sváteční dny výročí Listopadu jsou přizdobeny poučnými dárky. Zrušené volby, české odmítnutí Charty základních práv EU, rozpočtový schodek jako nástroj likvidace sociálního státu, to jsou hodně trpké plody dvacetileté demokracie. Vidíme ji v tom nejplastičtějším světle bezprostředního ohrožení. Kde se stala chyba? Konfrontaci očekávání, kterým razily cestu cinkající klíče, a neutěšené přítomnosti se věnovala konference o české společnosti po 20 letech, kterou připravilo Centrum pro sociální a ekonomické analýzy (CESES) z Karlovy univerzity. Tato konfrontace dopadá velmi neradostně. Česká veřejnost podezírá elity, že přes všechny ty řeči ve skutečnosti nestojí o budování fungujícího kapitalismu, ale sledují jen vlastní kořistnické zájmy, které se snaží zajistit pomocí korupce a klientelismu. Vyplývalo to z výzkumu CESES, o kterém informoval Pavol Frič. Charakteristický detail: Je pro ČR charakteristická otevřená a férová hospodářská soutěž? Z dotázaných, kteří zastávají vysoké formální funkce v politice, veřejné správě, bezpečnosti, ekonomice, médiích, kultuře a občanském sektoru, se poskládalo pouze 49 procent odpovědí typu "rozhodně souhlasím" nebo aspoň "spíše souhlasím". Žádný optimismus z tohoto skóre nehýří, ale přesto jej dělí propast od omračující nedůvěry z dolních pater české společnosti, kde dalo dohromady souhlasnou odpověď jen 31 procent dotázaných. Podobně, byť o fous lépe dopadlo hodnocení reálného efektu dalšího listopadového ideálu, kterým je ochrana práv a důstojnosti každého občana (elity 61, lid obecný 39). Dá se s tím něco dělat? V tomto čísle Literárek se dočtete o zajímavém pokusu projektu i- volby, který dává lidem do rukou mocný decentralizovaný nástroj pro formulaci požadavků a vytváření shody. Zlomovou úvahu představuje také manifest nestora české ekonomické vědy Miloše Pícky, který najdete také na Britských listech. Debata o potřebě změn nabírá obrátky.

Foto - Zbyněk FIALA

Zkušenost dvacetileté demokratické obnovy kombinovaná s poučením z globální krize nakonec probudila i české společenské vědy